

Szülősegítő szolgáltatások lehetőségei Válogatás a fővárosi EGYMI-k jó gyakorlataiból

szaktanácsadói előadás

Szetei Patrícia gyógypedagógiai szaktanácsadó

A gyermeknevelés komoly erőpróba minden szülő számára. Akiknek a sors fogyatékos gyermek nevelését adta feladatául, nehezen birkózik meg ezen életre szóló küldetéssel egymaga. **Nagy szüksége van környezetére lelki és fizikai támogatására egyaránt.**

Az egységes gyógypedagógiai módszertani intézmények az integráltan nevelt fogyatékos gyermekek közvetlen megsegítése mellett az érintett szülők, családok támogatását is feladatuknak tekintik.

A fővárosi egységes gyógypedagógiai módszertani intézmények az általuk ellátott területen felmerült vagy felismert igényekre építve sok jó gyakorlatot alakítottak ki a szülők megsegítésére, melyek minden bizonnyal sikerrel adaptálhatóak más területek szülőpopulációira, EGYMI-k és szegregált intézmények gyakorlatában egyaránt.

A jelen gyűjtés célja e sok-sok kiváló ötlet és bevált gyakorlat közös kincsé tétele.

A szülők megsegítésének fő célkitűzései:

- szülők tájékoztatása
- társadalmi integráció, önérvényesítés segítése
- együttműködések (szülő-szülő, szülő-szakember) ösztönzése
- konfliktuskezelés és megelőzés
- közösségfejlesztés
- szülői hivatás és szülő-gyermek kapcsolat erősítése
- mentálhigiénés segítségnyújtás
- kapcsolati hálók építése
- elfogadás segítése

A segítségnyújtás időbeli szerkezete:

➤ **Életkori csomópontokhoz kötötten, az átmenetek idején:**

1. óvodába lépéskor
2. óvodából iskolába lépéskor
3. alsó tagozatból felső tagozatra lépéskor
4. pályaválasztás-továbbtanulás előkészítésekor

➤ **Folyamatosan:**

1. konzultáció a szülő kezdeményezésére
2. szakember kezdeményezésére érzékelt/vélelmezett nehézségek kezeléséhez
3. folyamatos tanácsadás – „szülők iskolája”, szülőklub
4. kiadványok
5. szakkönyvtár
6. kiállítás, eszközbemutató, vásár

- **Szociális- és gyermekvédelmi krízishelyzetekben**

I. Életkori csomópontokon

Családi hétvégék

- Közvetlen információnyújtás:
 1. A sérülésről (kórokok, jellemzők, prognózis)
 2. a sérülésből fakadó speciális nevelési és eszközhasználati kérdésekben;
 3. Életkori sajátságokat figyelembe vevő ismeretanyagot nyújtanak nevelési kérdésekben (kisiskolás, kiskamasz, kamasz).
 4. képességfejlesztés irányában, módjában;
 5. intézmény- és pályaválasztási szempontok kapcsán;
 6. jogi, szociális területeken.
 7. közös és egyéni problémák megtárgyalását

Az érzelmek kifejezésére, más családok működésének, megoldásainak megfigyelésére is lehetőséget kínálnak.

Családok közti kapcsolatteremtés elősegítése: integráltan tanulóknál különösen fontos.
A szegregált intézmény megismerésének lehetősége.

Táborok

- Iskola előkészítő tábor a speciális iskolába kerülő gyerekek számára
 - az iskola előkészítő fejlesztést végző és majdani tanárok közti „átadás” a szülők bevonásával; csökkentve szorongásaikat
 - ismerkedés az iskolai környezettel, leendő osztálytársakkal, tanárokkal
- 7-8. osztályosoknak
 - pályaorientáció, iskolaválasztás
 - támogatott munkahelyek
 - önismeret
 - önkiszolgálás
 - egészség- és környezettudatos magatartás
 - szabadidő hasznos eltöltése
- Középiszolásoknak
 - önismeret
 - életvitel
 - emberi kapcsolatok
 - szabadidő hasznos eltöltése
 - egészség- és környezettudatos magatartás

II. Folyamatos segítségnyújtás

Konzultáció:

- Óvodás: heti/kétheti rendszerességgel
 - a fogyatékossgal kapcsolatos kérdésekben
 - fejlesztési feladatokról
 - játékválasztásról
 - szociális juttatásokról, ügyintézés módjáról
- Iskolás:
 - saját tanuló: napi/heti rendszerességgel
 - integrált: intézménylátogatás kapcsán
 - Szülő által kezdeményezett időpontban

„Szülők tanfolyama”

interaktív előadás-sorozat

Szülőklub

sorstársi közösség kialakulásának elősegítése

Játék-/eszközbemutató, vásár

pl. karácsonyi időszakban; a gyermek számára hasznos játék kiválasztásának segítése

Kiadványok

- Közérdekű információk
(Hová fordulhatok? (szakértői bizottságok, szakorvosok, legfontosabb ügyintézési helyszínek (közgyógyig., GYES, ...), jogorvoslati lehetőségek, stb., az ügymenet lépései)
- Fogalommagyarázat
- Nevelési és/vagy fejlesztési tanácsok
- Terápiás eljárások
- Intézmények, szolgáltatásaik bemutatása
- Kerületi szabadidős program lehetőségek

Szakkönyvtár

III. Szociális és gyermekvédelmi krízishelyzetekben

- Gyermekvédelmi felelős (szociálped.), pszichológus bevonásával
 - együttérzés
 - tanácsadás, informálás
 - ügyintézés segítése
 - lehetséges támogatások felkutatása
 - étel, ruhanemű, stb. előteremtése